

**Regeringens proposition**

**1979/80: 30**

**om höjning av skatten på energi, m. m.**

beslutad den 18 oktober 1979.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

INGEMAR MUNDEBO

**Propositionens huvudsakliga innehåll**

I propositionen föreslås att den allmänna energiskatten höjs med 1 öre per kilowattimme för elektrisk kraft och med 40 kr. per m<sup>3</sup> för olja. Bensinskatten höjs enligt förslaget med 25 öre per liter. En motsvarande höjning föreslås av kilometerskatten på såväl svenska som utländska fordon och av fordonsskatten för vissa fordon.

Vidare föreslås att den särskilda beredskapsavgiften för oljeprodukter höjs med 5 öre per liter bensen och med 5 kr. per m<sup>3</sup> motorbrännolja, eldningsolja och bunkerolja.

Höjningarna föreslås träda i kraft den 21 december 1979. Höjningen av fordonsskatten och kilometerskatten skall dock av praktiska skäl träda i kraft först den 1 februari 1980.

Åtgärder för att inte de som bor i glesbygden skall få en i förhållande till andra försämrad situation genom de höjda energiskatterna kommer att föreslås i annat sammanhang under hösten 1979.

## 1 Förslag till

### Lag om ändring i lagen (1957: 262) om allmän energiskatt

Härigenom föreskrivs att 5 och 14 §§ samt bilagan till lagen (1957: 262) om allmän energiskatt<sup>1</sup> skall ha nedan angivna lydelse.

#### Nuvarande lydelse

#### Föreslagen lydelse

##### 5 §

Energiskatt utgår *å* bensen, utom i fall som avses i andra stycket, med 34 öre *för* liter och *å* gasol med 26 öre *för* liter. I fråga om buss, vars tjänstevikt överstiger tretusen kilogram, skall skatten *å* gasol dock *utgöra* allenast 21 öre *för* liter.

För bensen, som *användes* för framställning av stadsgas, skall skatten *utgöra* 1,6 öre *för* liter. I fråga om energiskatt *å* sådan bensen skall i övrigt gälla vad i denna lag stadgas om andra bränslen än bensen och gasol.

Energiskatt utgår *på* bensen, utom i fall som avses i andra stycket, med 34 öre *per* liter och *på* gasol med 39 öre *per* liter. I fråga om buss, vars tjänstevikt överstiger tretusen kilogram, skall skatten *på* gasol dock *utgå* med 34 öre *per* liter.

För bensen, som *används* för framställning av stadsgas, skall skatten *utgå* med 1,6 öre *per* liter. I fråga om energiskatt *på* sådan bensen skall i övrigt gälla vad i denna lag stadgas om andra bränslen än bensen och gasol.

##### 14 §<sup>2</sup>

Skatten utgår för elektrisk kraft med 3 öre per kilowattimme. För elektrisk kraft, som förbrukas i industriell verksamhet, *utgör* skatten dock 2 öre per kilowattimme för den del av förbrukningen under ett år som överstiger 40 000 kilowattimmar.

Skatten utgår för elektrisk kraft med 4 öre per kilowattimme. För elektrisk kraft, som förbrukas i industriell verksamhet, *utgår* skatten dock *med* 3 öre per kilowattimme för den del av förbrukningen under ett år som överstiger 40 000 kilowattimmar.

<sup>1</sup> Lagen omtryckt 1975: 272.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1975: 272.

<sup>2</sup> Senaste lydelse 1977: 57.

**Bilaga till lagen (1957: 262) om allmän energiskatt***Nuvarande lydelse***Förteckning över vissa bränslen för vilka allmän energiskatt skall erläggas**

| Tulltaxe-<br>nummer | Bränsle                                                                                                | Skattesats                |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| ur 27.01            | Stenkol .....                                                                                          | 12 kr. för ton            |
| ur 27.01            | Stenkolsstybb samt stenkolsbriketter<br>och liknande fasta bränslen, fram-<br>ställda av stenkol ..... | 6 kr. för ton             |
| ur 27.02            | Brunkolsbriketter .....                                                                                | 6 kr. för ton             |
| ur 27.04            | Koks och koksbriketter .....                                                                           | 14 kr. för ton            |
| ur 27.04            | Koksstybb .....                                                                                        | 6 kr. för ton             |
| ur 27.10            | Fotogen med tillsats som möjliggör<br>drift av snabbgående dieselmotor .....                           | 40 kr. för m <sup>3</sup> |
| ur 27.10            | Motorbrännolja, eldningsolja och<br>bunkerolja .....                                                   | 40 kr. för m <sup>3</sup> |

*Anm.* Skatten på olja beräknas efter  
varans fakturerade volym. Kan skatten  
icke beräknas på sådant sätt eller  
sker fakturering annorledes än enligt  
vedertagna grunder, äger beskattnings-  
myndigheten fastställa grunder för be-  
räkning av volymen.

*Föreslagen lydelse***Förteckning över vissa bränslen för vilka allmän energiskatt skall erläggas**

| Tulltaxe-<br>nummer | Bränsle                                                                                                | Skattesats                |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| ur 27.01            | Stenkol .....                                                                                          | 12 kr. för ton            |
| ur 27.01            | Stenkolsstybb samt stenkolsbriketter<br>och liknande fasta bränslen, fram-<br>ställda av stenkol ..... | 6 kr. för ton             |
| ur 27.02            | Brunkolsbriketter .....                                                                                | 6 kr. för ton             |
| ur 27.04            | Koks och koksbriketter .....                                                                           | 14 kr. för ton            |
| ur 27.04            | Koksstybb .....                                                                                        | 6 kr. för ton             |
| ur 27.10            | Fotogen med tillsats som möjliggör<br>drift av snabbgående dieselmotor .....                           | 80 kr. för m <sup>3</sup> |
| ur 27.10            | Motorbrännolja, eldningsolja och<br>bunkerolja .....                                                   | 80 kr. för m <sup>3</sup> |

*Anm.* Skatten på olja beräknas efter  
varans fakturerade volym. Kan skatten  
icke beräknas på sådant sätt eller  
sker fakturering annorledes än enligt  
vedertagna grunder, äger beskattnings-  
myndigheten fastställa grunder för be-  
räkning av volymen.

Denna lag träder i kraft den 21 december 1979.

1. Den nya skattesatsen för elektrisk kraft tillämpas för energiförbrukning efter den första mätaravläsningen efter ikraftträdandet, om mätaravläsning görs under tiden den 21 december 1979—den 29 februari 1980. Som mätaravläsning godtas även avläsning som enligt tillämpade rutiner görs av förbrukaren.

2. Görs inte mätaravläsning enligt 1 eller sker sådan avläsning endast i begränsad omfattning, tillämpas den nya skattesatsen på energiförbrukning från och med den 21 december 1979, varvid skatten beräknas efter skälig grund. Vad nu har sagts tillämpas även i det fall mätaravläsning görs senare under tiden den 21 december 1979—den 29 februari 1980 än som följer av normalt tillämpade rutiner.

## 2 Förslag till

### Lag om ändring i lagen (1979: 533) om ändring i lagen (1961: 372) om bensinskatt

Härigenom föreskrivs att lagen (1979: 533) om ändring i lagen (1961: 372) om bensinskatt skall ha nedan angivna lydelse.

#### Nuvarande lydelse

#### Föreslagen lydelse

#### 2 §

Skatten utgår med *sextioåtta* öre per liter *för vara som avses i 1 § första stycket a)* och med *sjutton* öre per liter för metanol, etanol, propylalkohol och isopropylalkohol. Blandas alkohol som nu har sagts i *bensin* eller annan vara utgår skatt med *sjutton* öre per liter för den inblandade alkoholen och med *sextioåtta* öre per liter för blandningen i övrigt.

Skatten utgår med *nittiotre* öre per liter. För metanol, etanol, propylalkohol och isopropylalkohol *utgår dock skatten med trettio öre per liter. Ingår alkohol som nu har sagts i blandning som avses i 1 § första stycket a) eller b) utgår skatten* för den inblandade alkoholen *med trettio öre per liter och med nittiotre öre per liter för blandningen i övrigt.*

Skatten beräknas efter varans fakturerade volym. I denna skall dock icke inräknas smörolja som tillsatts bensin för motordrift. Kan skatten icke beräknas på sådant sätt eller sker faktureringen annorledes än enligt vedertagna grunder, äger beskattningsmyndigheten fastställa grunder för beräkning av volymen.

---

Denna lag träder i kraft den 21 december 1979.

### 3 Förslag till

#### Lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973: 601)

Härigenom föreskrivs att bilagorna 1 och 2 till vägtrafikskattelagen (1973: 601)<sup>1</sup> skall ha nedan angivna lydelse.

#### Bilaga 1 till vägtrafikskattelagen (1973: 601)

##### Nuvarande lydelse

##### Fordonsskatt

| Fordonsslag                                                             | Skattevikt,<br>kilogram                                                                               | Skatt, kronor                                          |                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                         |                                                                                                       | grund-<br>belopp                                       | tilläggsbelopp<br>för varje helt<br>hundratal<br>kilogram<br>över den<br>lägsta vikten<br>i klassen |
| <b>A Motorcyklar</b>                                                    |                                                                                                       |                                                        |                                                                                                     |
| 1 Tvåhjulig motorcykel<br>utan sidvagn                                  | 0— 75<br>76—                                                                                          | 75<br>100                                              | 0<br>0                                                                                              |
| 2 Annan motorcykel                                                      | 0—                                                                                                    | 150                                                    | 0                                                                                                   |
| <b>B Personbilar</b>                                                    |                                                                                                       |                                                        |                                                                                                     |
|                                                                         | 0— 900<br>901—                                                                                        | 280<br>355                                             | 0<br>75                                                                                             |
| <b>C Bussar</b>                                                         |                                                                                                       |                                                        |                                                                                                     |
| 1 Buss som är inrättad<br>för drift endast med<br>bensin eller gasol    | 0— 1 600<br>1 601— 3 000<br>3 001—                                                                    | 280<br>309<br>715                                      | 0<br>29<br>0                                                                                        |
| 2 Annan buss                                                            | 0— 1 600<br>1 601— 3 000<br>3 001— 7 000<br>7 001—10 000<br>10 001—30 000<br>30 001—                  | 280<br>309<br>715<br>1 155<br>1 995<br>11 795          | 0<br>29<br>11<br>28<br>49<br>0                                                                      |
| <b>D Lastbilar</b>                                                      |                                                                                                       |                                                        |                                                                                                     |
| 1 Lastbil som är inrättad<br>för drift endast med<br>bensin eller gasol | 0— 1 600<br>1 601— 3 000<br>3 001—                                                                    | 280<br>309<br>715                                      | 0<br>29<br>0                                                                                        |
| 2 Annan lastbil                                                         |                                                                                                       |                                                        |                                                                                                     |
| 2.1 med anordning för<br>påhängsvagn<br>med två hjulaxlar               | 0— 1 600<br>1 601— 3 000<br>3 001— 7 000<br>7 001—10 000<br>10 001—15 000<br>15 001—20 000<br>20 001— | 280<br>309<br>715<br>1 355<br>2 765<br>6 965<br>12 615 | 0<br>29<br>16<br>47<br>84<br>113<br>0                                                               |

<sup>1</sup> Lagen omtryckt 1979: 280.

| Fordonsslag                                                                                                                                  | Skattevikt,<br>kilogram | Skatt, kronor    |                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                              |                         | grund-<br>belopp | tilläggsbelopp<br>för varje helt<br>hundratal<br>kilogram<br>över den<br>lägsta vikten<br>i klassen |
| med tre eller flera<br>hjulaxlar                                                                                                             | 0— 1 600                | 280              | 0                                                                                                   |
|                                                                                                                                              | 1 601— 3 000            | 309              | 29                                                                                                  |
|                                                                                                                                              | 3 001— 8 000            | 715              | 13                                                                                                  |
|                                                                                                                                              | 8 001—12 000            | 1 365            | 35                                                                                                  |
|                                                                                                                                              | 12 001—18 000           | 2 765            | 70                                                                                                  |
|                                                                                                                                              | 18 001—27 000           | 6 965            | 86                                                                                                  |
|                                                                                                                                              | 27 001—                 | 14 705           | 0                                                                                                   |
| 2.2 utan anordning för<br>påhängsvagn                                                                                                        |                         |                  |                                                                                                     |
| med två hjulaxlar                                                                                                                            | 0— 1 600                | 280              | 0                                                                                                   |
|                                                                                                                                              | 1 601— 3 000            | 309              | 29                                                                                                  |
|                                                                                                                                              | 3 001— 6 000            | 715              | 5                                                                                                   |
|                                                                                                                                              | 6 001—10 000            | 865              | 19                                                                                                  |
|                                                                                                                                              | 10 001—14 000           | 1 625            | 57                                                                                                  |
|                                                                                                                                              | 14 001—17 000           | 3 905            | 104                                                                                                 |
|                                                                                                                                              | 17 001—                 | 7 025            | 136                                                                                                 |
| med tre eller flera<br>hjulaxlar                                                                                                             | 0— 1 600                | 280              | 0                                                                                                   |
|                                                                                                                                              | 1 601— 3 000            | 309              | 29                                                                                                  |
|                                                                                                                                              | 3 001— 6 000            | 714              | 3                                                                                                   |
|                                                                                                                                              | 6 001—11 000            | 804              | 9                                                                                                   |
|                                                                                                                                              | 11 001—15 000           | 1 254            | 45                                                                                                  |
|                                                                                                                                              | 15 001—18 000           | 3 054            | 80                                                                                                  |
|                                                                                                                                              | 18 001—27 000           | 5 454            | 103                                                                                                 |
|                                                                                                                                              | 27 001—                 | 14 724           | 0                                                                                                   |
| <b>E Traktorer och<br/>motorredskap</b>                                                                                                      |                         |                  |                                                                                                     |
| 1 Trafiktraktor och regi-<br>strerat motorredskap<br>som inrättats för drift<br>med annat drivmedel<br>än brännolja                          | 0— 1 300                | 300              | 0                                                                                                   |
|                                                                                                                                              | 1 301— 3 000            | 345              | 45                                                                                                  |
|                                                                                                                                              | 3 001— 7 000            | 1 140            | 75                                                                                                  |
|                                                                                                                                              | 7 001—                  | 4 200            | 135                                                                                                 |
| 2 Trafiktraktor och regi-<br>strerat motorredskap<br>som inrättats för<br>drift med brännolja                                                | 0— 1 300                | 388              | 0                                                                                                   |
|                                                                                                                                              | 1 301— 3 000            | 450              | 61                                                                                                  |
|                                                                                                                                              | 3 001— 7 000            | 1 487            | 99                                                                                                  |
|                                                                                                                                              | 7 001—                  | 5 447            | 175                                                                                                 |
| 3 Traktor klass II                                                                                                                           | 0— 2 500                | 120              | 0                                                                                                   |
|                                                                                                                                              | 2 501—                  | 180              | 0                                                                                                   |
| <b>F Släpvagnar</b>                                                                                                                          |                         |                  |                                                                                                     |
| 1 Släpvagnar med skatte-<br>vikt högst 3 000 kilogram<br>påhängsvagn                                                                         | 0— 1 000                | 180              | 0                                                                                                   |
|                                                                                                                                              | 1 001— 3 000            | 205              | 25                                                                                                  |
| annan släpvagn                                                                                                                               | 0— 1 000                | 120              | 0                                                                                                   |
|                                                                                                                                              | 1 001— 3 000            | 137              | 17                                                                                                  |
| 2 Släpvagnar med skatte-<br>vikt över 3 000 kilogram,<br>som drages uteslutande av<br>bensin- eller gasol drivet<br>motorfordon <sup>1</sup> |                         |                  |                                                                                                     |

<sup>1</sup> Drages släpvagn även av kilometerskattepliktigt fordon utgår skatt enligt 3. Drages släpvagn även av trafiktraktor eller registrerat motorredskap utgår skatt enligt 4.

| Fordonsslag                                                                                                                              | Skattevikt,<br>kilogram                                                    | Skatt, kronor                           |                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                          |                                                                            | grund-<br>belopp                        | tilläggsbelopp<br>för varje helt<br>hundratal<br>kilogram<br>över den<br>lägsta vikten<br>i klassen |
| 2.1 påhängsvagnar<br>med en hjulaxel                                                                                                     | 3 001—                                                                     | 693                                     | 13                                                                                                  |
| med två eller flera<br>hjulaxlar                                                                                                         | 3 001—13 000<br>13 001—                                                    | 690<br>1 680                            | 10<br>0                                                                                             |
| 2.2 andra släpvagnar<br>med en hjulaxel                                                                                                  | 3 001—                                                                     | 469                                     | 9                                                                                                   |
| med två hjulaxlar                                                                                                                        | 3 001—13 000<br>13 001—                                                    | 467<br>1 160                            | 7<br>0                                                                                              |
| med tre eller flera<br>hjulaxlar                                                                                                         | 3 001—13 000<br>13 001—                                                    | 465<br>960                              | 5<br>0                                                                                              |
| 3 Kilometerskatte-<br>pliktiga släpvagnar                                                                                                |                                                                            |                                         |                                                                                                     |
| 3.1 påhängsvagnar<br>med en hjulaxel                                                                                                     | 3 001— 6 000<br>6 001— 8 000<br>8 001—                                     | 315<br>1 065<br>1 805                   | 25<br>37<br>57                                                                                      |
| med två eller flera<br>hjulaxlar                                                                                                         | 3 001— 8 000<br>8 001—10 000<br>10 001—14 000<br>14 001—19 000<br>19 001—  | 309<br>1 259<br>1 859<br>3 859<br>7 109 | 19<br>30<br>50<br>65<br>0                                                                           |
| 3.2 andra släpvagnar<br>med en hjulaxel                                                                                                  | 3 001— 5 000<br>5 001— 8 000<br>8 001—                                     | 215<br>615<br>1 275                     | 20<br>22<br>41                                                                                      |
| med två hjulaxlar                                                                                                                        | 3 001— 8 000<br>8 001—11 000<br>11 001—14 000<br>14 001—17 000<br>17 001—  | 207<br>857<br>1 487<br>2 477<br>3 707   | 13<br>21<br>33<br>41<br>56                                                                          |
| med tre eller flera<br>hjulaxlar                                                                                                         | 3 001—11 000<br>11 001—17 000<br>17 001—25 000<br>25 001—32 000<br>32 001— | 204<br>924<br>1 944<br>4 344<br>7 704   | 9<br>17<br>30<br>48<br>0                                                                            |
| 4 Släpvagnar med skatte-<br>vikt över 3 000 kilogram,<br>som drages av trafik-<br>traktor eller registrerat<br>motorredskap <sup>2</sup> |                                                                            |                                         |                                                                                                     |
| 4.1 påhängsvagnar<br>med en hjulaxel                                                                                                     | 3 001— 6 000<br>6 001— 8 000<br>8 001—                                     | 890<br>2 330<br>3 830                   | 48<br>75<br>98                                                                                      |
| med två eller flera<br>hjulaxlar                                                                                                         | 3 001— 8 000<br>8 001—11 000<br>11 001—20 000<br>20 001—                   | 880<br>2 830<br>5 560<br>16 090         | 39<br>91<br>117<br>11                                                                               |

<sup>2</sup> Drages släpvagn även av kilometerskattepliktigt fordon utgår skatt enligt 3.

| Fordonsslag                             | Skattevikt,<br>kilogram | Skatt, kronor    |                                                                                                     |
|-----------------------------------------|-------------------------|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                         |                         | grund-<br>belopp | tilläggsbelopp<br>för varje helt<br>hundratal<br>kilogram<br>över den<br>lägsta vikten<br>i klassen |
| 4.2 andra släpvagnar<br>med en hjulaxel | 3 001 – 8 000           | 600              | 37                                                                                                  |
|                                         | 8 001 –                 | 2 450            | 73                                                                                                  |
| med två hjulaxlar                       | 3 001 – 8 000           | 590              | 25                                                                                                  |
|                                         | 8 001 – 11 000          | 1 840            | 54                                                                                                  |
|                                         | 11 001 – 17 000         | 3 460            | 109                                                                                                 |
|                                         | 17 001 –                | 10 000           | 119                                                                                                 |
| med tre eller flera<br>hjulaxlar        | 3 001 – 8 000           | 585              | 21                                                                                                  |
|                                         | 8 001 – 11 000          | 1 635            | 28                                                                                                  |
|                                         | 11 001 – 14 000         | 2 475            | 44                                                                                                  |
|                                         | 14 001 – 20 000         | 3 795            | 69                                                                                                  |
|                                         | 20 001 – 25 000         | 7 935            | 88                                                                                                  |
|                                         | 25 001 – 30 000         | 12 335           | 116                                                                                                 |
|                                         | 30 001 – 35 000         | 18 135           | 74                                                                                                  |
|                                         | 35 001 –                | 21 835           | 8                                                                                                   |

*Föreslagen lydelse***Fordonsskatt**

| Fordonsslag                                                          | Skattevikt,<br>kilogram | Skatt, kronor    |                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------|-------------------------|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                      |                         | grund-<br>belopp | tilläggsbelopp<br>för varje helt<br>hundratal<br>kilogram<br>över den<br>lägsta vikten<br>i klassen |
| <b>A Motorcyklar</b>                                                 |                         |                  |                                                                                                     |
| 1 Tvåhjulig motorcykel<br>utan sidvagn                               | 0 – 75                  | 75               | 0                                                                                                   |
|                                                                      | 76 –                    | 100              | 0                                                                                                   |
| 2 Annan motorcykel                                                   | 0 –                     | 150              | 0                                                                                                   |
| <b>B Personbilar</b>                                                 | 0 – 900                 | 280              | 0                                                                                                   |
|                                                                      | 901 –                   | 355              | 75                                                                                                  |
| <b>C Bussar</b>                                                      |                         |                  |                                                                                                     |
| 1 Buss som är inrättad<br>för drift endast med<br>bensin eller gasol | 0 – 1 600               | 280              | 0                                                                                                   |
|                                                                      | 1 601 – 3 000           | 309              | 29                                                                                                  |
|                                                                      | 3 001 –                 | 715              | 0                                                                                                   |
| 2 Annan buss                                                         | 0 – 1 600               | 280              | 0                                                                                                   |
|                                                                      | 1 601 – 3 000           | 309              | 29                                                                                                  |
|                                                                      | 3 001 – 7 000           | 715              | 11                                                                                                  |
|                                                                      | 7 001 – 10 000          | 1 155            | 28                                                                                                  |
|                                                                      | 10 001 – 30 000         | 1 995            | 49                                                                                                  |
|                                                                      | 30 001 –                | 11 795           | 0                                                                                                   |



| Fordonsslag                                                                                                         | Skattevikt,<br>kilogram                                                                                                | Skatt, kronor                                                 |                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                     |                                                                                                                        | grund-<br>belopp                                              | tilläggsbelopp<br>för varje helt<br>hundratal<br>kilogram<br>över den<br>lägsta vikten<br>i klassen |
| <b>D Lastbilar</b>                                                                                                  |                                                                                                                        |                                                               |                                                                                                     |
| 1 Lastbil som är inrättad<br>för drift endast med<br>bensin eller gasol                                             | 0— 1 600<br>1 601— 3 000<br>3 001—                                                                                     | 280<br>309<br>715                                             | 0<br>29<br>0                                                                                        |
| 2 Annan lastbil                                                                                                     |                                                                                                                        |                                                               |                                                                                                     |
| 2.1 med anordning för<br>påhängsvagn<br>med två hjulaxlar                                                           | 0— 1 600<br>1 601— 3 000<br>3 001— 7 000<br>7 001—10 000<br>10 001—15 000<br>15 001—                                   | 280<br>309<br>715<br>1 355<br>2 765<br>6 965                  | 0<br>29<br>16<br>47<br>84<br>113                                                                    |
| med tre eller flera<br>hjulaxlar                                                                                    | 0— 1 600<br>1 601— 3 000<br>3 001— 8 000<br>8 001—12 000<br>12 001—18 000<br>18 001—27 000<br>27 001—                  | 280<br>309<br>715<br>1 365<br>2 765<br>6 965<br>14 705        | 0<br>29<br>13<br>35<br>70<br>86<br>0                                                                |
| 2.2 utan anordning för<br>påhängsvagn<br>med två hjulaxlar                                                          | 0— 1 600<br>1 601— 3 000<br>3 001— 6 000<br>6 001—10 000<br>10 001—14 000<br>14 001—17 000<br>17 001—                  | 280<br>309<br>715<br>865<br>1 625<br>3 905<br>7 025           | 0<br>29<br>5<br>19<br>57<br>104<br>136                                                              |
| med tre eller flera<br>hjulaxlar                                                                                    | 0— 1 600<br>1 601— 3 000<br>3 001— 6 000<br>6 001—11 000<br>11 001—15 000<br>15 001—18 000<br>18 001—27 000<br>27 001— | 280<br>309<br>714<br>804<br>1 254<br>3 054<br>5 454<br>14 724 | 0<br>29<br>3<br>9<br>45<br>80<br>103<br>0                                                           |
| <b>E Traktorer och<br/>motorredskap</b>                                                                             |                                                                                                                        |                                                               |                                                                                                     |
| 1 Trafiktraktor och regi-<br>strerat motorredskap<br>som inrättats för drift<br>med annat drivmedel<br>än brännolja | 0— 1 300<br>1 301— 3 000<br>3 001— 7 000<br>7 001—                                                                     | 300<br>345<br>1 140<br>4 200                                  | 0<br>45<br>75<br>135                                                                                |
| 2 Trafiktraktor och regi-<br>strerat motorredskap<br>som inrättats för<br>drift med brännolja                       | 0— 1 300<br>1 301— 3 000<br>3 001— 7 000<br>7 001—                                                                     | 425<br>494<br>1 650<br>6 050                                  | 0<br>68<br>110<br>195                                                                               |
| 3 Traktor klass II                                                                                                  | 0— 2 500<br>2 501—                                                                                                     | 120<br>180                                                    | 0<br>0                                                                                              |

| Fordonsslag                                                                                                                                           | Skattevikt,<br>kilogram | Skatt, kronor    |                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                       |                         | grund-<br>belopp | tilläggsbelopp<br>för varje helt<br>hundratal<br>kilogram<br>över den<br>lägsta vikten<br>i klassen |
| <b>F Släpvagnar</b>                                                                                                                                   |                         |                  |                                                                                                     |
| <b>1 Släpvagnar med skatte-<br/>vikt högst 3 000 kilogram</b>                                                                                         |                         |                  |                                                                                                     |
| påhängsvagn                                                                                                                                           | 0— 1 000                | 180              | 0                                                                                                   |
|                                                                                                                                                       | 1 001— 3 000            | 205              | 25                                                                                                  |
| annan släpvagn                                                                                                                                        | 0— 1 000                | 120              | 0                                                                                                   |
|                                                                                                                                                       | 1 001— 3 000            | 137              | 17                                                                                                  |
| <b>2 Släpvagnar med skatte-<br/>vikt över 3 000 kilogram,<br/>som drages uteslutande av<br/>bensin- eller gasoldrivet<br/>motorfordon<sup>1</sup></b> |                         |                  |                                                                                                     |
| <b>2.1 påhängsvagnar</b>                                                                                                                              |                         |                  |                                                                                                     |
| med en hjulaxel                                                                                                                                       | 3 001—                  | 693              | 13                                                                                                  |
| med två eller flera<br>hjulaxlar                                                                                                                      | 3 001—13 000            | 690              | 10                                                                                                  |
|                                                                                                                                                       | 13 001—                 | 1 680            | 0                                                                                                   |
| <b>2.2 andra släpvagnar</b>                                                                                                                           |                         |                  |                                                                                                     |
| med en hjulaxel                                                                                                                                       | 3 001—                  | 469              | 9                                                                                                   |
| med två hjulaxlar                                                                                                                                     | 3 001—13 000            | 467              | 7                                                                                                   |
|                                                                                                                                                       | 13 001—                 | 1 160            | 0                                                                                                   |
| med tre eller flera<br>hjulaxlar                                                                                                                      | 3 001—13 000            | 465              | 5                                                                                                   |
|                                                                                                                                                       | 13 001—                 | 960              | 0                                                                                                   |
| <b>3 Kilometerskatte-<br/>pliktiga släpvagnar</b>                                                                                                     |                         |                  |                                                                                                     |
| <b>3.1 påhängsvagnar</b>                                                                                                                              |                         |                  |                                                                                                     |
| med en hjulaxel                                                                                                                                       | 3 001— 6 000            | 315              | 25                                                                                                  |
|                                                                                                                                                       | 6 001— 8 000            | 1 065            | 37                                                                                                  |
|                                                                                                                                                       | 8 001—                  | 1 805            | 57                                                                                                  |
| med två eller flera<br>hjulaxlar                                                                                                                      | 3 001— 8 000            | 309              | 19                                                                                                  |
|                                                                                                                                                       | 8 001—10 000            | 1 259            | 30                                                                                                  |
|                                                                                                                                                       | 10 001—14 000           | 1 859            | 50                                                                                                  |
|                                                                                                                                                       | 14 001—19 000           | 3 859            | 65                                                                                                  |
|                                                                                                                                                       | 19 001—                 | 7 109            | 0                                                                                                   |
| <b>3.2 andra släpvagnar</b>                                                                                                                           |                         |                  |                                                                                                     |
| med en hjulaxel                                                                                                                                       | 3 001— 5 000            | 215              | 20                                                                                                  |
|                                                                                                                                                       | 5 001— 8 000            | 615              | 22                                                                                                  |
|                                                                                                                                                       | 8 001—                  | 1 275            | 41                                                                                                  |
| med två hjulaxlar                                                                                                                                     | 3 001— 8 000            | 207              | 13                                                                                                  |
|                                                                                                                                                       | 8 001—11 000            | 857              | 21                                                                                                  |
|                                                                                                                                                       | 11 001—14 000           | 1 487            | 33                                                                                                  |
|                                                                                                                                                       | 14 001—17 000           | 2 477            | 41                                                                                                  |
|                                                                                                                                                       | 17 001—                 | 3 707            | 56                                                                                                  |
| med tre eller flera<br>hjulaxlar                                                                                                                      | 3 001—11 000            | 204              | 9                                                                                                   |
|                                                                                                                                                       | 11 001—17 000           | 924              | 17                                                                                                  |
|                                                                                                                                                       | 17 001—25 000           | 1 944            | 30                                                                                                  |
|                                                                                                                                                       | 25 001—32 000           | 4 344            | 48                                                                                                  |
|                                                                                                                                                       | 32 001—                 | 7 704            | 0                                                                                                   |

<sup>1</sup> Drages släpvagn även av kilometerskattepliktigt fordon utgår skatt enligt 3. Drages släpvagn även av trafiktraktor eller registrerat motorredskap utgår skatt enligt 4.

| Fordonsslag                                                                                                                              | Skattevikt,<br>kilogram | Skatt, kronor    |                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                          |                         | grund-<br>belopp | tilläggsbelopp<br>för varje helt<br>hundratal<br>kilogram<br>över den<br>lägsta vikten<br>i klassen |
| 4 Släpvagnar med skatte-<br>vikt över 3 000 kilogram,<br>som drages av trafik-<br>traktor eller registrerat<br>motorredskap <sup>2</sup> |                         |                  |                                                                                                     |
| 4.1 påhängsvagnar<br>med en hjulaxel                                                                                                     | 3 001— 6 000            | 955              | 54                                                                                                  |
|                                                                                                                                          | 6 001—                  | 2 575            | 110                                                                                                 |
| med två eller<br>flera                                                                                                                   | 3 001— 8 000            | 945              | 45                                                                                                  |
|                                                                                                                                          | 8 001—11 000            | 3 195            | 110                                                                                                 |
| hjulaxlar                                                                                                                                | 11 001—20 000           | 6 495            | 140                                                                                                 |
|                                                                                                                                          | 20 001—                 | 19 095           | 5                                                                                                   |
| 4.2 andra släpvagnar<br>med en hjulaxel                                                                                                  | 3 001— 8 000            | 645              | 44                                                                                                  |
|                                                                                                                                          | 8 001—                  | 2 845            | 93                                                                                                  |
| med två hjulaxlar                                                                                                                        | 3 001— 8 000            | 630              | 27                                                                                                  |
|                                                                                                                                          | 8 001—11 000            | 1 980            | 65                                                                                                  |
|                                                                                                                                          | 11 001—17 000           | 3 930            | 151                                                                                                 |
|                                                                                                                                          | 17 001—                 | 12 990           | 158                                                                                                 |
| med tre eller<br>flera                                                                                                                   | 3 001— 8 000            | 625              | 23                                                                                                  |
|                                                                                                                                          | 8 001—11 000            | 1 775            | 26                                                                                                  |
| hjulaxlar                                                                                                                                | 11 001—14 000           | 2 555            | 49                                                                                                  |
|                                                                                                                                          | 14 001—20 000           | 4 025            | 80                                                                                                  |
|                                                                                                                                          | 20 001—25 000           | 8 825            | 100                                                                                                 |
|                                                                                                                                          | 25 001—30 000           | 13 825           | 136                                                                                                 |
|                                                                                                                                          | 30 001—35 000           | 20 625           | 82                                                                                                  |
|                                                                                                                                          | 35 001—                 | 24 725           | 5                                                                                                   |

<sup>2</sup> Drages släpvagn även av kilometerskattepliktigt fordon utgår skatt enligt 3.

## Bilaga 2 till vägtrafikskattelagen (1973: 601)

## Nuvarande lydelse

## Kilometerskatt

| Fordonsslag                                                                                                | Skattevikt,<br>kilogram | Skatt, öre för 10 kilometer |                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                            |                         | grund-<br>belopp            | tilläggsbelopp<br>för varje helt<br>hundratal<br>kilogram<br>över den<br>lägsta vikten<br>i klassen |
| 1 Personbil                                                                                                | 0— 900                  | 62                          | 0                                                                                                   |
|                                                                                                            | 901—                    | 67,50                       | 5,50                                                                                                |
| 2 Buss                                                                                                     | 0— 1 600                | 80                          | 0                                                                                                   |
|                                                                                                            | 1 601—                  | 80,50                       | 0,50                                                                                                |
| 3 Lastbil                                                                                                  | 0— 1 600                | 80                          | 0                                                                                                   |
|                                                                                                            | 1 601— 9 000            | 80,75                       | 0,70                                                                                                |
|                                                                                                            | 9 001—                  | 132,55                      | 0,80                                                                                                |
| 4 Släpvagnar med skatte-<br>vikt över 3 000 kilogram,<br>som drages av kilometer-<br>skattepliktigt fordon |                         |                             |                                                                                                     |
| med en hjulaxel                                                                                            | 3 001—                  | 44                          | 0,35                                                                                                |
| med två hjulaxlar                                                                                          | 3 001— 11 000           | 43                          | 0,23                                                                                                |
|                                                                                                            | 11 001—                 | 67                          | 0,58                                                                                                |
| med tre eller flera<br>hjulaxlar                                                                           | 3 001— 11 000           | 41                          | 0,23                                                                                                |
|                                                                                                            | 11 001—                 | 60                          | 0,46                                                                                                |

Är kilometerskattepliktig bil inrättad för drift med annat drivmedel än bränsolja utgår skatt med 80 procent av angivna belopp.

## Föreslagen lydelse

## Kilometerskatt

| Fordonsslag                                                                                                | Skattevikt,<br>kilogram | Skatt, öre för 10 kilometer |                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                            |                         | grund-<br>belopp            | tilläggsbelopp<br>för varje helt<br>hundratal<br>kilogram<br>över den<br>lägsta vikten<br>i klassen |
| 1 Personbil                                                                                                | 0– 900                  | 81                          | 0                                                                                                   |
|                                                                                                            | 901–                    | 88                          | 7                                                                                                   |
| 2 Buss                                                                                                     | 0– 1600                 | 100                         | 0                                                                                                   |
|                                                                                                            | 1601–                   | 100,40                      | 0,40                                                                                                |
| 3 Lastbil                                                                                                  | 0– 1600                 | 100                         | 0                                                                                                   |
|                                                                                                            | 1601–                   | 100,90                      | 0,90                                                                                                |
| 4 Släpvagnar med skatte-<br>vikt över 3 000 kilogram,<br>som drages av kilometer-<br>skattepliktigt fordon |                         |                             |                                                                                                     |
| med en hjulaxel                                                                                            | 3 001–                  | 53                          | 0,45                                                                                                |
| med två hjulaxlar                                                                                          | 3 001– 11 000           | 52                          | 0,38                                                                                                |
|                                                                                                            | 11 001–                 | 82,40                       | 0,72                                                                                                |
| med tre eller flera<br>hjulaxlar                                                                           | 3 001– 11 000           | 50                          | 0,30                                                                                                |
|                                                                                                            | 11 001–                 | 74                          | 0,57                                                                                                |

Är kilometerskattepliktig bil inrättad för drift med annat drivmedel än brännolja utgår skatt med 80 procent av angivna belopp.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 1980.

## 4 Förslag till

**Lag om ändring i lagen (1976: 338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket**

Härigenom föreskrivs att bilaga 2 till lagen (1976: 338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket skall ha nedan angivna lydelse.

**Bilaga 2 till lagen (1976: 338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket<sup>1</sup>***Nuvarande lydelse***Kilometerskatt**

| Fordonsslag                                                                                                     | Totalvikt,<br>kilogram | Skatt, kronor för<br>10 kilometer |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-----------------------------------|
| 1. Brännoljedriven lastbil                                                                                      | 0–10 000               | 1,10                              |
|                                                                                                                 | 10 001–15 000          | 1,60                              |
|                                                                                                                 | 15 001–20 000          | 2,00                              |
|                                                                                                                 | 20 001–                | 2,40                              |
| 2. Brännoljedriven buss                                                                                         | 0–10 000               | 0,90                              |
|                                                                                                                 | 10 001–15 000          | 1,35                              |
|                                                                                                                 | 15 001–20 000          | 1,60                              |
|                                                                                                                 | 20 001–                | 1,85                              |
| 3. Släpvagn kopplad till eller avsedd<br>att kopplas till brännoljedriven<br>lastbil eller brännoljedriven buss | 10 001–15 000          | 0,30                              |
|                                                                                                                 | 15 001–20 000          | 0,45                              |
|                                                                                                                 | 20 001–                | 0,75                              |

*Föreslagen lydelse***Kilometerskatt**

| Fordonsslag                                                                                                     | Totalvikt,<br>kilogram | Skatt, kronor för<br>10 kilometer |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-----------------------------------|
| 1. Brännoljedriven lastbil                                                                                      | 0–10 000               | 1,40                              |
|                                                                                                                 | 10 001–15 000          | 2,00                              |
|                                                                                                                 | 15 001–20 000          | 2,45                              |
|                                                                                                                 | 20 001–                | 2,90                              |
| 2. Brännoljedriven buss                                                                                         | 0–10 000               | 1,10                              |
|                                                                                                                 | 10 001–15 000          | 1,45                              |
|                                                                                                                 | 15 001–20 000          | 1,65                              |
|                                                                                                                 | 20 001–                | 1,85                              |
| 3. Släpvagn kopplad till eller avsedd<br>att kopplas till brännoljedriven<br>lastbil eller brännoljedriven buss | 10 001–15 000          | 0,40                              |
|                                                                                                                 | 15 001–20 000          | 0,65                              |
|                                                                                                                 | 20 001–                | 1,00                              |

Denna lag träder i kraft den 1 februari 1980.

De äldre bestämmelserna tillämpas dock fortfarande vid beskattning av fordon som har införts till landet före ikraftträdandet.

<sup>1</sup> Senaste lydelse 1979: 281.

## 5 Förslag till

### Lag om ändring i lagen (1973: 1216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1973: 1216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter<sup>1</sup> skall ha nedan angivna lydelse.

#### *Nuvarande lydelse*

#### *Föreslagen lydelse*

#### 2 §<sup>2</sup>

Särskild beredskapsavgift utgår för bensin med *sju* öre för liter och för motorbrännolja, eldningsolja och bunkerolja med *tjugotvå* kronor för kubikmeter.

Särskild beredskapsavgift utgår för bensin med *tolv* öre för liter och för motorbrännolja, eldningsolja och bunkerolja med *tjugosju* kronor för kubikmeter.

---

Denna lag träder i kraft den 21 december 1979.

<sup>1</sup> Senaste lydelse av lagens rubrik 1975: 275.

<sup>2</sup> Senaste lydelse 1978: 409.

BUDGETDEPARTEMENTET

Utdrag  
PROTOKOLL  
vid regeringssammanträde  
1979-10-18

**Närvarande:** statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Ullsten, Bohman, Mundebo, Wikström, Friggebo, Mogård, Dahlgren, Åsling, Söder, Krönmark, Burenstam Linder, Johansson, Wirtén, Holm, Andersson, Boo, Winberg, Adelson, Danell

**Föredragande:** statsrådet Mundebo

**Proposition om höjning av skatten på energi, m. m.**

---

## 1 Inledning

Den senaste tidens utveckling på oljemarknaden har visat hur utsatt vårt land är på grund av sitt stora oljeberoende. Oljeprishöjningarna innebär en mycket kraftig extra belastning för bytesbalansen. Stora krav kommer mot denna bakgrund att ställas på den ekonomiska politiken om den samhälls-ekonomiska balansen skall kunna förbättras och sysselsättningen tryggas. Det är därför angeläget att på olika sätt åstadkomma en minskning av oljeförbrukningen. De långsiktiga åtgärderna gäller utveckling av ny teknik för hushållning med energi och av alternativa energikällor. Men även kortsiktigt finns möjligheter till sparåtgärder och ändrade förbrukningsvanor. Det är angeläget att även beskattningen används som ett medel att stimulera konsumenterna till ökad hushållning med energi. Skatten på energi bör därför nu höjas.

En höjning av skatten på bensin, elektrisk kraft och olja leder till en ökning av konsumenternas kostnader och även till något högre kostnader för näringslivet. Den väsentliga del av näringslivet som konkurrerar med utländska företag på exportmarknaden eller här hemma och som har en hög energiskattebelastning kommer dock i realiteten inte att träffas av ökade energiskattekostnader, eftersom nedsättning av energiskatt f.n. medges så att energiskattebelastningen inte överstiger 1,3 % av de tillverkade produkternas försäljningsvärde.

I samband med höjningen av bensinskatten bör även kilometerskatten för de dieseldrivna fordonen och fordonsskatten för vissa trafiktraktorer m. fl. fordon höjas.

Mot bakgrund av framför allt de kraftigt höjda priserna på oljeprodukter



och det därav föranledda behovet att tillföra oljelagringsfonden ytterligare medel tar jag i det följande även upp frågan om en höjning av den särskilda beredskapsavgiften på oljeprodukter.

## 2 Gällande bestämmelser

Skatt på energi utgår enligt lagen (1957: 262) om allmän energiskatt (omtryckt 1975: 272, ändrad senast 1979: 532). Skatten utgår med 6–14 kr. per ton för stenkol, koks och andra fasta bränslen och med 40 kr. per m<sup>3</sup> för motorbrännolja, eldningsolja och bunkerolja samt för fotogen med tillsats som möjliggör drift av snabbgående dieselmotor. För elektrisk kraft i allmänhet utgår skatten med 3 öre per kilowattimme och för elektrisk kraft, som förbrukas i industriell verksamhet, med 2 öre per kilowattimme för den del av förbrukningen som under ett år överstiger 40 000 kilowattimmar.

Energiskatten på bensen utgör 34 öre per liter och på gasol 26 öre per liter. Används gasol för drift av tyngre buss är skatten på gasol dock endast 21 öre per liter.

Utöver energiskatt tas särskild skatt ut på bensen och gasol. Enligt lagen (1961: 372) om bensinskatt (omtryckt 1975: 274, ändrad senast 1979: 533) utgår sådan skatt med 68 öre per liter och enligt förordningen (1964: 352) om gasolskatt (ändrad senast 1974: 863) utgår sådan skatt med 29 öre per liter utom i fråga om tyngre buss, då skatten utgör 22 öre per liter.

Som en motsvarighet till beskattningen av bensen tas kilometerskatt ut för dieseldrivna personbilar, bussar och lastbilar och tyngre släpvagnar till sådana fordon. Kilometerskatten varierar med fordonsslag, fordonsvikt och axelarrangemang. Reglerna om kilometerskatt finns i vägtrafikskattelagen (1973: 601) (omtryckt 1979: 280), VSL.

Enligt lagen (1973: 1216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter (ändrad senast 1978: 409) utgår avgift med sju öre per liter på bensen och med 22 kr. per m<sup>3</sup> på motorbrännolja, eldningsolja och bunkerolja.

## 3 Föredragandens överväganden

### 3.1 Allmän energiskatt och bensinskatt

Som jag redan har nämnt talar starka skäl för ett högre skatteuttag på energin. Höjningen bör träffa både elektrisk kraft, bensen och olja. Jag anser att en lämplig avvägning uppnås om skatten höjs på elektrisk kraft med 1 öre per kilowattimme, på bensen med 25 öre per liter och på oljor med 40 kr. per m<sup>3</sup>. Höjningen bör göras i lagen om bensinskatt när det gäller bensen och i övrigt i lagen om allmän energiskatt. De nya skattesatserna bör träda i kraft den 21 december 1979.

I prop. 1978/79: 115 (Bil. 4) uttalades att den sammanlagda skatten på metanol och andra s. k. motoralkoholer skulle sänkas till hälften av skatten på bensin och att sänkningen skulle åstadkommas genom en nedsättning av den skatt på motoralkohol som tas ut enligt lagen om bensinskatt. Riksdagen beslöt i enlighet med förslaget. Den föreslagna höjningen av skatten på bensin med 25 öre per liter bör därför ge upphov till en höjning av skatten på motoralkoholer med 13 öre per liter. I samband därmed föreslår jag i förtydligande syfte en omformulering av 2 § lagen om bensinskatt.

I samma prop. uttalades vidare att nuvarande relation mellan gällande skatte- och avgiftsuttag på bensin och gasol tills vidare i huvudsak skulle behållas. Uttalet godtogs av riksdagen. Den sammanlagda skatten är f. n. 102 öre per liter bensin och 55 öre per liter för gasol, utom när det gäller tyngre bussar då skatten på gasol är 43 öre per liter. Skatten på gasol bör därför nu höjas med 13 öre per liter.

Åtgärder för att inte de som bor i glesbygden skall få en i förhållande till andra försämrad situation genom de höjda energiskatterna kommer att föreslås i annat sammanhang under hösten 1979.

### 3.2 Vägtrafikskatt

En höjning av skatten på bensin med 25 öre per liter bör, för att inte rubba konkurrensförhållandet mellan olika fordon eller förhållandet mellan deras bidrag till kostnaderna för vägväsendet, förenas med en ökad beskattning av de brännoljedrivna fordonen och släpvnarna till sådana fordon. Enligt VSL utgår skatt i form av fordonsskatt och kilometerskatt. Av intresse i detta sammanhang är främst de skatter som motsvarar tidigare bränslebeskattning. Dessa skatter är kilometerskatten för brännoljedrivna personbilar, bussar och lastbilar samt för släpvnar med skattevikt över tre ton till sådana fordon och fordonsskatterna för trafiktraktorer, registrerade motorredskap och släpvnar med skattevikt över tre ton till sådana fordon. Den fordonsskatt som utgår för bensindrivna fordon och för övriga släpvnar, dvs. släpvnar med skattevikt om högst tre ton och släpvnar som dras endast av bensindrivet fordon, är däremot inte en ersättning för bränslebeskattning.

Jag förordar att kilometerskatten för de kilometerskattepliktiga fordonen och fordonsskatten för trafiktraktorer, motorredskap och deras släpvnar i princip höjs i samma mån som bensinskatten. Den föreslagna höjningen av energiskatten på brännolja bör därvid beaktas.

I det följande behandlar jag de olika fordonskategorierna för sig eftersom förhållandena för dem är olika.

#### 3.2.1 Personbilar

Bensinskatten och energiskatten på bensin beräknad per kilometer är f. n. högre än skatten för en brännoljedriven personbil med samma skatte-

vikt. För den sistnämnda personbilen utgår skatten i form av kilometerskatt och energiskatt på brännolja. I likhet med vad som beslöts våren 1978 bör för varje viktklass kilometerskatten höjas med ett belopp för kilometer som svarar mot höjningen av bensinskatten omräknat till öre för kilometer. I det författningsförslag som upprättats inom budgetdepartementet har denna metod använts.

### 3.2.2 Lastbilar

Vid ändringarna av kilometerskatten våren 1978 beaktades bl.a. att skatten på bensindrivna lastbilar då var högre än på brännoljedrivna med samma skattevikt och att de lättaste lastbilarna i viss utsträckning är substitut till personbilar. De lättaste lastbilarnas kilometerskatt höjdes därför med ett belopp för kilometer som svarade mot höjningen av bensinskatten beräknad för kilometer. För de tyngre fordonen höjdes skattesatserna i stort sett procentuellt lika mycket som bensinskatten. Samma princip bör följas även vid de nu behandlade höjningsförslagen.

### 3.2.3 Bussar

I likhet med vad jag anförde i prop. 1977/78: 94 anser jag att starka skäl talar för att begränsa skattehöjningen när det gäller bussar som används för kollektivtrafik och annan yrkesmässig passagerarbefordran. Med hänsyn till att de lättaste bussarna, de lättaste lastbilarna och en del personbilar i viss mån är utbytbara bör kilometerskatten för de lättaste bussarna bestämmas till omkring samma belopp som för de lättaste lastbilarna. Skattesatserna bör sedan även i fortsättningen bestämmas så att flertalet bussar, vilka återfinns mellan 13 och 16 ton, får måttliga skattehöjningar och de tyngsta bussarna, med en skattevikt omkring 23–24 ton, får små skattehöjningar.

### 3.2.4 Trafiktraktorer och registrerade motorredskap

Kilometerskatt utgår inte för trafiktraktorer och registrerade motorredskap. En del av fordonsskatten för dessa fordon svarar mot förutvarande brännoljebeskattning. Denna del bör höjas i ungefär samma utsträckning som bensinskatten. Höjningen bör dock inte omfatta de bensindrivna fordonen eftersom dessa träffas av höjningen av bensinskatten.

### 3.2.5 Släpvagnar

Släpvagnar upp till en skattevikt om 3 ton beskattas lika oavsett dragfordon. Flertalet av dessa släpvagnar är husvagnar och mycket små släpvagnar, som till en helt dominerande del dras av bensindrivna personbilar.

Bensinskattehöjningen träffar indirekt de flesta av dessa släpvagnar. De bör därför, i överensstämmelse med vad som beslöts våren 1978, inte omfattas av någon särskild skattehöjning. Detsamma gäller släpvagnar över 3 tons skattevikt som dras av bensindrivet fordon.

Däremot bör vägtrafikskatten för släpvagnar över 3 tons skattevikt som dras av kilometerskattepliktigt fordon (kilometerskattepliktiga släpvagnar) eller av trafiktraktor eller registrerat motorredskap höjas.

Kilometerskatten för de kilometerskattepliktiga släpvagnarna har i anledning av den närmast föregående bensinskattehöjningen höjts i ungefär samma mån som skatten på de kilometerskattepliktiga lastbilarna. Höjningen genomfördes i två steg. Våren 1978 höjdes skatten i samband med bensinskattehöjningen och den 1 juli 1979 höjdes den med ca 15% i samband med att femte och sista etappen av den år 1971 inledda omfördelningen av vägtrafikskatten genomfördes. Kilometerskatten på släpvagnarna bör nu åter höjas i ungefär samma utsträckning som skatten på lastbilarna.

Släpvagnar till trafiktraktorer och registrerade motorredskap beskattas lika oavsett dragfordonets drivmedel. Det är med nuvarande fordonsindelning inte möjligt att vid beskattningen göra skillnad mellan släpvagnar som dras av bensindrivna trafiktraktorer eller motorredskap och släpvagnar som dras av brännoljedrivna sådana fordon. Jag förordar därför en procentuellt sett lika stor skattehöjning för samtliga dessa fordon som för trafiktraktorerna och de registrerade motorredskapen.

### *3.2.6 Utlandsregistrerade fordon*

Enligt lagen (1976: 338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket (ändrad senast 1979: 281) utgår kilometerskatt för brännoljedrivna lastbilar och bussar och för släpvagnar som har högre totalvikt än 10 ton och som dras av sådan lastbil eller buss.

Kilometerskatten utgör för de utländska fordonen en motsvarighet till den skatt som tidigare togs ut på brännolja. Jag anser att kilometerskatten för dessa fordon bör höjas i samma utsträckning som för fordon, registrerade i Sverige. Av praktiska skäl bör dock skattesatserna kunna avrundas.

### *3.2.7 Ikraftträdande*

Höjningen av kilometerskatten bör av praktiska skäl träda i kraft först den 1 februari 1980. Det ankommer på regeringen att utfärda föreskrifter om extra uppbörd av fordonsskatt och extra avstämpling i kilometerräk-nare, m. m.

## **3.3 Bidrag till vissa handikappade ägare av motorfordon, m. m.**

Individuell kompensation för bensinskatt utgår f. n. till vissa handikappade fordonsägare, till den som förbrukat bensin vid användning i jordbruk av bensindriven traktor eller skördetröska samt till den som yrkesmässigt använder motorsåg.

De föreslagna höjningarna av olika skatter på energi är framför allt energipolitiskt motiverade. Mot den bakgrunden krävs enligt min mening

starka skäl för att med anledning av den föreslagna höjningen av bensinskatten öka den individuella kompensationen till olika förbrukargrupper. Jag anser att sådana skäl föreligger endast när det gäller handikappade fordonsägare. De nuvarande bestämmelserna i lagen (1960: 603) om bidrag till vissa handikappade ägare av motorfordon innebär att en höjning av bensinskatten automatiskt ger motsvarande höjning av kompensationsbeloppen. Merkostnaden för den höjda kompensationen beräknar jag till ca 1,9 milj. kr. för helt bidragsår. Höjningen får effekt på statsbudgeten först under budgetåret 1980/81.

De nuvarande bestämmelserna i kungörelsen (1968: 440) om kompensation för bensinskatt vid yrkesmässig användning av motorsåg (omtryckt 1979: 398) är så utformade att en höjning av bensinskatten delvis medför en höjning av kompensationsbeloppen. Jag anser dock att detta förhållande kan godtas tills vidare.

### 3.4 Särskild beredskapsavgift för oljeprodukter

Sedan år 1973 har riksdagen vid flera tillfällen, senast år 1977 (prop. 1976/77: 74 bil. 2, FöU 1976/77: 13, rskr 1976/77: 311), fattat beslut om uppbyggnad av särskilda beredskapslager av oljeprodukter. Lageruppbyggnaden finansieras med den särskilda beredskapsavgiften för oljeprodukter. Inkomsterna från avgiften fonderas i oljelagringsfonden. Medel för uppbyggnad av lagringen betalas ut från fonden efter beslut av regeringen.

Överstyrelsen för ekonomiskt försvar (ÖEF) har hemställt att den särskilda beredskapsavgiften höjs så att oljelagringsfonden tillförsäkras medel i sådan omfattning att oljelagringsprogrammet kan genomföras i enlighet med av riksdagen fattade beslut. Som skäl för en höjning av avgiften anför ÖEF de nya prognoser som ÖEF i samråd med statens industriverk har gjort för förbrukningen av vissa oljeprodukter samt de under år 1979 kraftigt höjda oljepriserna. Med oförändrat avgiftsuttag och oförändrat lagringsprogram kommer enligt ÖEF det totala underskottet i fonden under perioden 1980/81–1984/85 att uppgå till mellan 2 712 och 2 899 milj. kr. beroende på olika alternativ för kärnkraftens användning i Sverige.

Efter samråd med chefen för handelsdepartementet vill jag framhålla följande. Riskerna för återkommande störningar på den internationella oljemarknaden kan i dag bedömas vara större än tidigare under 1970-talet.

Med hänsyn till de allvarliga verkningar sådana störningar skulle få för det svenska samhället är det angeläget att, trots de ökade kostnaderna, våra oljelager ökas.

Mot bakgrund av vad jag här har anfört föreslår jag att den särskilda beredskapsavgiften bestäms till 12 öre per liter motorbensin och 27 kr. per m<sup>3</sup> motorbrännolja, eldningsolja och bunkerolja. En sådan höjning av avgifterna kan beräknas medföra ökade inkomster om ca 1 800 milj. kr. under perioden 1980/81–1984/85.

Dessa höjningar är inte tillräckliga för att helt täcka det av ÖEF beräknade underskottet i oljelagringsfonden. Det torde därför bli nödvändigt att höja avgifterna ytterligare om det av riksdagen beslutade oljelagringsprogrammet skall kunna fullföljas.

Oljelagringsprogrammet baseras emellertid på underlag som togs fram i mitten av 1970-talet. Mot bakgrund bl. a. av de kraftigt höjda oljepriserna och de energihushållningsåtgärder som vidtagits under senare år finns det skäl att se över de oljeförbrukningsprognoser som ingår i detta underlag. Oljelagringsprogrammets ökade kostnader för folkhushållet talar också för en sådan översyn. Resultatet av folkomröstningen i kärnkraftsfrågan kan också komma att påverka behovet av fredskrislagring av olja. Jag har erfurit att chefen för handelsdepartementet avser att låta utreda frågan om en omprövning av det nu löpande oljelagringsprogrammet.

Jag är mot bakgrund härav inte beredd att nu ta ställning till frågan om en ytterligare höjning av beredskapsavgiften.

### 3.5 Nedsättning av den allmänna energiskatten

Enligt lagen (1974: 992) om nedsättning av allmän energiskatt medges sådan nedsättning så att energiskattebelastningen inte överstiger 3 % av de tillverkade produkternas försäljningsvärde fritt fabrik. Riksskatteverket handlägger frågor om nedsättning av detta slag. Regeringen kan enligt lagen medge ytterligare nedsättning. Denna möjlighet har utnyttjats under flera år. Under kalenderåren 1977–1979 har nedsättning medgetts till 1,3 % av de tillverkade produkternas försäljningsvärde.

Enligt min mening är det fortfarande befogat att medge nedsättning av allmän energiskatt för den del av industrin som har hög skattebelastning. Nedsättningen bör även för år 1980 ske till 1,3 % av försäljningsvärdet.

Höjningen av den allmänna energiskatten får inte någon ekonomisk effekt för industriföretag, vars energiskattebelastning före höjningen överstiger 1,3 % av försäljningsvärdet. Den särskilda beredskapsavgiften inräknas inte i energiskattebelastningen. Jag anser dock att den nu förordade höjningen av beredskapsavgiften bör inräknas i energiskattebelastningen och beaktas vid fastställande av nedsättningen. Beslut härom kan enligt 2 § andra stycket nyss nämnda lag meddelas av regeringen. Jag avser att föreslå regeringen att följa denna princip vid prövning av frågor om nedsättning av allmän energiskatt för industriföretag.

## 4 Inkomstberäkning m. m.

Den föreslagna höjningen av energiskatten, bensinskatten, kilometer-skatten och fordonsskatten kan, vid oförändrad konsumtion, beräknas öka statsverkets intäkter för helt år räknat med ca 2 900 milj. kr. För varje

procentenhet som konsumtionen minskar med anledning av skattehöjningen minskar intäkterna med ca 100 milj. kr. och belastningen på bytessalansen med 375 milj. kr.

## **5 Hemställan**

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att antaga inom budgetdepartementet upprättade förslag till

1. lag om ändring i lagen (1957: 262) om allmän energiskatt,
2. lag om ändring i lagen (1979: 533) om ändring i lagen (1961: 372) om bensinskatt,
3. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973: 601),
4. lag om ändring i lagen (1976: 338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket,
5. lag om ändring i lagen (1973: 216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter.

## **6 Beslut**

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.

